YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
10 päivänä lokakuuta 1973 *

Asiassa 34/73,

jonka Tribunale di Triesten presidentti on saattanut ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa riita-asiassa

F.lli Variola SpA, Trieste,

vastaan

Amministrazione Italiana delle Finanze

ennakkoratkaisun vilja-alan yhteisen markkinajärjestelyn asteittaisesta toteuttamisesta 4 päivänä huhtikuuta 1962 annetun neuvoston asetuksen N:o 19 (EYVL 20.4.1962, s. 933) 18 ja 20 artiklan tulkinnasta, vilja-alan yhteisestä markkinajärjestelystä 13 päivänä kesäkuuta 1967 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 120/67 (EYVL 19.6.1967, s. 2269) 18 ja 21 artiklan tulkinnasta ja tiettyjen näiden säännösten välitöntä soveltamista koskevien muiden kysymysten tulkinnasta,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti R. Lecourt, jaostojen puheenjohtajat R. Monaco ja P. Pescatore sekä tuomarit A. M. Donner, J. Mertens de Wilmars, H. Kutscher, C. Ó Dálaigh, M. Sørensen (esittelevä tuomari) ja A. J. Mackenzie Stuart,

julkisasiamies: A. Trabucchi,
kirjaaja: A. Van Houtte,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

tuomion

1 Tribunale di Triesten presidentti on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 12.1.1973 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 27.2.1973, useita ennakkoratkaisukysymyksiä vilja-alan yhteisestä markkinajärjestelystä 4 päivänä huhtikuuta 1962 annetun neuvoston asetuksen N:o 19 ja 13 päivänä kesäkuuta 1967 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 120/67 tulkinnasta sekä tietyistä kysymyksistä, jotka koskevat yhteisön oikeuden sääntöjen välitöntä oikeusvaikutusta jäsenvaltioiden oikeusjärjestykseen.

Ensimmäinen kysymys

2 Ensimmäisessä kysymyksessä yhteisöjen tuomioistuinta pyydetään ratkaisemaan, onko tullia vaikutukseltaan vastaavan maksun käsitteellä asetuksen N:o 19 18 ja 20 artiklassa ja asetuksen (ETY) N:o 120/67 18 ja 21 artiklassa sama merkitys kuin perustamissopimuksen 9 artiklassa ja sitä seuraavissa artikloissa.

3 Perustamissopimuksen määräyksillä, joilla kielletään jäsenvaltioita kantamasta yhteisön sisäisessä kaupassa vaikutukseltaan tulleja vastaavia maksuja, pyritään varmistamaan tavaroiden vapaa liikkuvuus yhteisössä.

Maatalouden markkinajärjestelyistä annetuilla asetuksilla pyritään samaan tavoitteeseen, sikäli kuin niillä kielletään tullien tai vaikutukseltaan vastaavien maksujen kantaminen yhteisön sisäisessä kaupassa. Sikäli kuin näillä asetuksilla säädetään kolmansista maista tuotuja tuotteita koskevasta samanlaisesta kiellosta, niillä pyritään varmistamaan yhteisön ulkorajoilla sovellettava yhdenmukainen menettely.

Ei ole perusteita tulkita ilmaisua "vaikutukseltaan vastaavat maksut" muilla tavoilla kuin sitä tulkitaan perustamissopimuksen 9 artiklassa ja sitä seuraavissa artikloissa sekä asetuksen N:o 19 18 ja 20 artiklassa sekä asetuksen (ETY) N:o 120/67 18 ja 21 artiklassa.

Toinen kysymys

4 Toisessa kysymyksessä yhteisöjen tuomioistuinta pyydetään ratkaisemaan, onko yksinomaan joko jäsenmaista tai kolmansista maista tuotuihin tavaroihin sovellettava maksu, joka kannetaan ainoastaan sillä perusteella, että tavarat puretaan kansallisissa satamissa, edellä lueteltujen asetusten nojalla kielletty "tullia vaikutukseltaan vastaava maksu".

5 Esitetyistä asiakirjoista ilmenee, että esillä olevassa asiassa on kyse meriliikenteen maksuista 9.2.1963 annetun Italian kansallisen lain n:o 82 27 artiklassa säädetystä "purkausmaksusta", jota kannetaan ulkomailta tuoduista tavaroista, jotka lopullista tai väliaikaista tuontia varten puretaan valtion satamissa, ankkuripaikoissa tai rannikolla.

Kyseinen purkausmaksu on viljalle 30 liiraa tonnilta.

Maksusta saadut tulot käytetään satamalaitteiden hankintaan sekä sataman toimintoihin.

6 Tulleja ja vaikutukseltaan vastaavia maksuja koskeva kielto koskee kaikkia tuonnin yhteydessä tai sen johdosta kannettavia maksuja, ja koska niitä erityisesti sovelletaan maahantuotuihin mutta ei kansallisiin tuotteisiin, niillä on tavaroiden vapaaseen liikkuvuuteen sama rajoittava vaikutus kuin tullilla.

Tällaisen pienenkin maksun kantaminen ja siihen liittyvät hallinnolliset muodollisuudet ovat tavaroiden vapaan liikkuvuuden este.

Kysymykset 3 ja 6

7 Kolmannessa ja kuudennessa kysymyksessä yhteisöjen tuomioistuinta pyydetään ratkaisemaan, onko asetuksen N:o 19 18 ja 20 artiklaa ja asetuksen (ETY) N:o 120/67 18 ja 21 artiklaa pidettävä jäsenvaltioissa välittömästi sovellettavina sääntöinä, joissa perustetaan yksityisille oikeussubjekteille oikeuksia, jotka kansallisten tuomioistuinten on turvattava.

8 Perustamissopimuksen 189 artiklan toisen kohdan mukaan asetus "pätee yleisesti" ja "sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa".

Luonteensa perusteella ja sen tehtävän perusteella, joka sillä on yhteisön oikeuslähdejärjestelmässä, asetuksen vaikutus on välitön ja siinä perustetaan yksityisille oikeussubjekteille oikeuksia, joiden turvaaminen on kansallisten tuomioistuinten velvollisuus.

Vastaus esitettyyn kysymykseen on myöntävä.

Kysymykset 4 ja 5

9 Neljännessä ja viidennessä kysymyksessä yhteisöjen tuomioistuinta pyydetään pääasiallisesti ratkaisemaan, voidaanko riidan kohteena olevia asetusten säännöksiä sisällyttää jäsenvaltioiden oikeusjärjestykseen sisäisillä toimenpiteillä, joissa välittyy yhteisön säännösten sisältö siten, että asia tulee kansallisen lainsäädännön alaiseksi, mikä näin ollen vaikuttaa yhteisöjen tuomioistuimen toimivaltaan.

10 Asetuksen välitön sovellettavuus edellyttää, että se tulee voimaan ja sitä sovelletaan oikeussubjektien hyväksi tai rasitukseksi ilman toimenpiteitä sen siirtämiseksi kansalliseen lainsäädäntöön.

Jäsenvaltiot eivät saa perustamissopimuksesta johtuvien velvoitteidensa nojalla, joihin ne sitoutuivat ratifioinnin yhteydessä, estää asetuksille ja muille yhteisön oikeuden säännöille ominaista välitöntä oikeusvaikutusta.

Tämän velvoitteen tunnollinen täyttäminen on ehdoton edellytys yhteisön asetusten samanaikaiselle ja yhdenmukaiselle soveltamiselle koko yhteisössä.

11 Jäsenvaltioiden on erityisesti pidättäydyttävä toteuttamasta toimenpiteitä, jotka saattavat vaikuttaa yhteisöjen tuomioistuimen toimivaltaan antaa ratkaisuja yhteisön oikeuden tulkinnasta tai yhteisön toimielinten antamien säädösten pätevyydestä. Näin ollen ei sallita mitään sellaista menettelyä, jolla oikeussubjektit saatetaan epätietoisuuteen siitä, että kyseessä on yhteisön oikeuden sääntö.

Yhteisöjen tuomioistuimen toimivaltaan, joka perustuu erityisesti 177 artiklaan, eivät vaikuta kansalliset lait, joilla yhteisön oikeuden sääntöjä pyritään saattamaan osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Kysymys 7

12 Seitsemännessä kysymyksessä yhteisöjen tuomioistuinta pyydetään ratkaisemaan, ovatko asetuksen N:o 19 18 ja 20 artiklassa yksityisille oikeussubjekteille perustetut oikeudet edelleen voimassa asetuksen (ETY) N:o 120/67 tultua voimaan.

13 Asetuksen (ETY) N:o 120/67 33 artiklan mukaan siinä säädettyä menettelyä sovelletaan 1.1.1967 alkaen ja asetus N:o 19 kumotaan samana päivänä.

Ellei voimassa olevissa säännöksissä toisin säädetä, asetuksen kumoamisesta ei seuraa, että siinä perustetut yksilölliset oikeudet peruuntuvat.

Asetuksen N:o 19 18 ja 20 artiklassa säädetyt jäsenvaltioita koskevat kiellot kantaa vaikutukseltaan tulleja vastaavia maksuja on sisällytetty asetuksen (ETY) N:o 120/67 18 ja 21 artiklaan.

Yksityisille oikeussubjekteille asetuksen N:o 19 18 ja 20 artiklassa perustetut oikeudet pysyvät keskeytyksettä voimassa asetuksen (ETY) N:o 120/67 tultua voimaan.

Kysymys 8

14 Kahdeksannessa kysymyksessä yhteisöjen tuomioistuinta pyydetään ratkaisemaan, voiko jäsenvaltio riidan kohteena olevien asetusten voimaantulon jälkeen annetulla lailla siirtää määräaikaa, josta vaikutukseltaan vastaavia maksuja koskevan kiellon vaikutus alkaa.

Esitetyistä asiakirjoista ilmenee, että kysymys esitettiin 24.6.1971 annetun Italian kansallisen lain n:o 447 johdosta, jolla poistettiin tilastomaksu ja hallinnollisista palveluista kannettava maksu. Yhteisöjen tuomioistuin määräsi asiassa 24/68 1.7.1969 (Kok. 1969, s. 193) ja asiassa 8/70 18.11.1970 (Kok. 1970, s. 961) antamassaan tuomiossa kyseiset maksut yhteensoveltumattomiksi sellaisten yhteisön säännösten kanssa, joissa kielletään vaikutukseltaan tulleja vastaavien maksujen kantaminen.

Laissa säädetään poistamisen ajankohdaksi voimaantulopäivä eli 1.8.1971. Poikkeuksen muodostaa muista jäsenvaltioista tuotujen tavaroiden hallinnollisista palveluista kannettava maksu, joka poistettiin 30.6.1968 alkaen.

15 Kansallisella lainsäädännöllä ei voida syrjäyttää yhteisön asetuksille ja muille yhteisön oikeuden säännöksille ominaista välitöntä oikeusvaikutusta jäsenvaltioiden oikeusjärjestykseen, joka koskee myös perustamissopimuksen 9 artiklassa ja sitä seuraavissa artikloissa olevaa vaikutukseltaan tulleja vastaavia maksuja koskevaa kieltoa, vaarantamatta yhteisön sääntöjen olennaista luonnetta ja yhteisön oikeusjärjestyksen ensisijaisuuden perusperiaatetta.

Tämä koskee erityisesti ajankohtaa, josta yhteisön säännössä yksityisille oikeussubjekteille perustettujen oikeuksien vaikutus alkaa.

Jäsenvaltioilla ei ole oikeutta siirtää yhteisön säännön voimaantulopäivää omalta osaltaan ilman nimenomaista valtuutusta, koska on välttämätöntä varmistaa yhteisön oikeuden yhdenmukainen ja samanaikainen soveltaminen koko yhteisössä.

Oikeudenkäyntikulut

16 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneelle Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää muista oikeudenkäyntikuluista.

Näillä perusteilla,

ottaen huomioon oikeudenkäyntiasiakirjat,

kuultuaan esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan Euroopan yhteisöjen komission ja Variola-yhtiön suulliset huomautukset,

kuultuaan julkiasiamiehen ratkaisuehdotuksen,

ottaen huomioon Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen

9 artiklan ja sitä seuraavat artiklat sekä 177 ja 189 artiklan,

ottaen huomioon vilja-alan yhteisen markkinajärjestelyn asteittaisesta toteuttamisesta 4 päivänä huhtikuuta 1962 annetun neuvoston asetuksen N:o 19 ja erityisesti sen 18 ja 20 artiklan,

ottaen huomioon vilja-alan yhteisestä markkinajärjestelystä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 120/67 ja erityisesti sen 18, 21 ja 33 artiklan,

ottaen huomioon ETY:n tuomioistuimen perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan ja erityisesti sen 20 artiklan,

ottaen huomioon Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on ratkaissut Tribunale di Triesten presidentin 12.1.1973 tekemällään päätöksellä esittämät kysymykset seuraavasti:

Ensimmäinen kysymys

1) **Käsitteen "vaikutukseltaan vastaava maksu" merkitystä asetuksen N:o 19 18 ja 20 artiklassa ja asetuksen (ETY) N:o 120/67 18 ja 21 artiklassa on pidettävä samana kuin perustamissopimuksen 9 artiklassa ja sitä seuraavissa artikloissa.**

Toinen kysymys

2) **Yksinomaan tuontitavaroihin sovellettava maksu, joka kannetaan ainoastaan sillä perusteella, että tavarat puretaan kansallisissa satamissa, on "tullia vaikutukseltaan vastaava maksu" ja siten kielletty viljan tuonnissa joko muista jäsenmaista tai kolmansista maista asetuksen N:o 19 18 ja 20 artiklalla ja asetuksen (ETY) N:o 120/67 18 ja 21 artiklalla.**

Kysymykset 3 ja 6

3) **Asetuksen N:o 19 18 ja 20 artiklan ja asetuksen (ETY) N:o 120/67 18 ja 21 artiklan säännöksiä, joilla kielletään jäsenvaltioita kantamasta vaikutukseltaan tulleja vastaavia maksuja, sovelletaan välittömästi jäsenvaltioi-**

den oikeusjärjestyksessä ja niissä perustetaan yksityisille oikeussubjekteille oikeuksia, jotka kansallisten tuomioistuinten on turvattava.

Kysymykset 4 ja 5

4) Kansallinen lainsäädäntö, joka sisältää välittömästi sovellettavan yhteisön oikeuden säännön, ei voi vaikuttaa tähän välittömään sovellettavuuteen eikä yhteisöjen tuomioistuimen toimivaltaan, joka perustuu perustamissopimukseen.

Kysymys 7

5) Asetuksen N:o 19 18 ja 20 artiklassa yksityisille oikeussubjekteille perustettujen oikeuksien vaikutus jatkuu keskeytyksettä asetuksen (ETY) N:o 120/67 tultua voimaan.

Kysymys 8

6) Asetuksen N:o 19 18 ja 20 artiklan ja asetuksen (ETY) N:o 120/67 18 ja 21 artiklan välitön oikeusvaikutus estää kansalliset lainsäädäntötoimenpiteet, joilla pyritään siirtämään määräaikaa, josta näiden asetusten vaikutus alkaa.

Lecourt Monaco Pescatore Donner Mertens de Wilmars

Kutscher Ó Dálaigh Sørensen Mackenzie Stuart

Julistettiin Luxemburgissa 10 päivänä lokakuuta 1973.

A. Van Houtte
kirjaaja

R. Lecourt
presidentti